MEMÒRIA D'INFORME DE GESTIÓ I EVOLUCIÓ DE LA FUNDACIÓ PERE MATA.

(2.1) Introducció.

La Fundació Pere Mata basa les seves actuacions en la protecció i l'assistència de persones afectades per trastorns mentals, discapacitats intel·lectuals o dependents per tal d'aconseguir la seva integració comunitària, millorar la seva rehabilitació i qualitat de vida, així com també, el seu benestar individual.

L'exercici d'aquesta voluntat fundacional es materialitza en una activitat creixent, que en els darrers anys, ha consolidat múltiples iniciatives, programes de suport i gestió de recursos assistencials enfocats a donar resposta a un gran nombre de necessitats.

Les prioritats de la Fundació i les principals línies de treball realitzat al llarg de 2025 es poden englobar en els següents àmbits d'actuació:

- **ACTIVITAT TUTELAR I MESURES DE SUPORT A LA CAPACITAT JURÍDICA**: La representació jurídica, l'administració i tenir cura de les necessitats de les persones incapacitades legalment.

- **SERVEIS LABORALS**: La inserció laboral suposa l'adquisició, recuperació o potenciació d'aquells coneixements, hàbits i habilitats necessàries per aconseguir la seva integració professional.

  DISPOSITIUS-ACCIONS:
  - TALLERS OCUPACIONALS - Rehabilitació laboral.
  - CENTRE ESPECIAL DE TREBALL - Espai productiu protegit, en el camp de muntatge industrial, jardineria, manteniment d'exteriors, restauració, neteja i bugaderia.
  - FORMACIÓ: Accions formatives de capacitació laboral prèvies a la inserció al treball protegit.
  - INSERCIÓ A L'EMPRESA ORDINÀRIA: Intermediació laboral.

  SERVEIS D'HABITATGE PER A PERSONES AMB MALALTIA MENTAL: Llars residència, Llars amb suport, la finalitat de les quals és facilitar l'accés a l'habitatge a les persones amb malaltia mental.

- **SERVEIS D'ATENCIÓ A LA DEPENDÈNCIA:**

  - Gestió de residències per a la gent gran.
  - Servei d'Assistència Domiciliària (SAD).
  - Acompanyaments hospitalaris i sortides programades i urgents.
    Servei de transport assistit.

- **ACTIVITATS CULTURALS, D'OCI, PRÀCTICA DE L'ESPORT I VOLUNTARIAT.**

  FORMACIÓ I R+D: Promoure i col·laborar en programes de recerca clínica i experimental.

- **SENSIBILITZACIÓ DE L'OPINIÓ PÚBLICA, CAMPANYES INFORMATIVES.**

- **ALTRES PROGRAMES.**

Cal ressaltar que 3.142 persones han participat, com a mínim, en un programa diferent, i que han estat atesos per una plantilla mitjana contractada equivalent a jornades anuals de 493,68 professionals.

En aquesta memòria no només es detalla la liquidació numèrica de les activitats desenvolupades, sinó una recopilació de tota la informació significativa, que al nostre entendre, és necessària per a una correcta comprensió del conjunt de les actuacions realitzades.

(2.2) Evolució Econòmica.

Des d'un punt de vista econòmic i de gestió de l'activitat dels serveis, l'exercici 2025 ha estat condicionat per múltiples factors que han influït en l'evolució de la Fundació i els resultats assolits. Principalment cal destacar:

(2.2.1) Anàlisi del context extern.

Millora en l'actualització de les tarifes dels serveis concertats.

La xarxa social concertada acumulava un significatiu dèficit en l'actualització de les tarifes. L'1 de juny de 2023 es va signar l'acord "per la construcció d'un sistema d'un sistema de serveis socials a Catalunya" que entre d'altres mesures ha suposat una millora en la revalorització de les tarifes amb increments superiors a l'IPC.

En concret, a l'any 2025, l'Ordre DSI/197/2025, per la qual s'actualitzen els preus i imports dels serveis del Departament de Drets Socials s'ha revalorizat un 5% amb caràcter general, fet que ha permès consolidar un resultat d'explotació sobre ingressos del 3,71%.

Absentisme laboral i dificultats per la contractació de determinats perfils professionals.

La tendència a l'alça de l'absentisme laboral és un element amb molt incidència en la qualitat dels serveis assistencials i un notable sobrecost laboral. El % d'absentisme per IT (contingència professional i contingència comú), ha estat del 10,99% al 2025, consolidant la tendència a l'alça respecte al nivell de 9,52% de 2024.

Complementàriament, la pèrdua de competitivitat de les retribucions del sector social concertat, comparativament amb el sector sanitari i el sector públic, provoca un elevada rotació en determinades categories laborals i dificultats per vincular als professionals, formar-los i desenvolupar carreres professionals a l'organització.

Falta d'aprovació dels pressupostos de la Generalitat.

El 2024 i 2025 no s'han aprovat els pressupostos de la Generalitat i s'han aplicat prorrogués pressupostàries i suplements de crèdit.

Aquest escenari polític sense majories estables que recolzin l'acció de govern és un greu interrogant que dificulta l'actualització de les tarifes concertades i el desenvolupament de la planificació territorial per desenvolupar nous recursos.

Convenis laborals i sostenibilitat.

És notable l'impacte de l'increment acumulat del Salari Mínim Interprofessional (SMI) els darrers anys, un 8% al 2023, un 5% al 2024 i un 4,41% al 2025 que s'aplica a les contractacions de les persones

amb discapacitat al Centre Especial de Treball. Aquest augment sostingut difícilment es pot repercutir als clients i condiciona la viabilitat dels serveis laborals de treball protegit.

Increment de la complexitat dels perfils atesos a la xarxa de salut mental.

S'incrementen els factors de complexitat a la xarxa assistencial, principalment per trastorn de la conducta i consum de tòxics.

Augment dels costos laborals per l'aplicació de noves normatives.

Les noves normatives laborals ha suposat cotitzacions addicionals per l'aplicació de mecanismes d'equitat intergeneracional, (Llei 21/2021 de de desembre) i l'increment del permisos retribuïts (Reial decret 5/2023 de 28 de juny).

(2.2.2) Evolució de les principals magnituds econòmiques.

Els ingressos de l'exercici assoleixen els 20.575.556,50 € amb una variació 2025/2024 de +491.015,18 € (+2,44%), amb el següent detall i comparativa dels principals conceptes :

Descripció	2025	2024	Diferència	%
Prestació de serveis	18.427.145,21	17.143.965,82	1.283.179,39	7,48%
Rendiment d'actius	279.356,51	321.562,52	-42.206,01	-13,13%
Col·laboracions, Subvencions i Donacions	1.326.567,60	1.378.381,85	-51.814,25	-3,76%
Subvencions a la inversió	75.181,68	71.494,03	3.687,65	5,16%
Altres ingressos	467.305,50	1.169.137,10	-701.831,60	-60,03%
	20.575.556,50	**20.084.541,32**	**491.015,18**	**2,44%**

Dins dels ingressos per prestacions de serveis, destaca l'increment de tarifes vinculat a la cartera de serveis del Dept. de Drets Socials amb una revalorització del 5% (l'Ordre DSI/197/2025). Complementàriament cal destacar, l'augment d'activitat a l'àrea de mesures suport i l'increment de la facturació al centre especial de treball.

En els ingressos per rendiments dels actius, tot i la positiva rendibilitat de la cartera financera d'un 3,60% , resulta una variació d'un -13,13% ja que no s'ha assolit les revalorització de l'exercici anterior.

Altrament, els ingressos per col·laboracions, subvencions i donacions es redueixen en -51.814,25 € per la falta de recurrència de subvencions extraordinàries.

Els altres ingressos presenten una disminució respecte els imports de 2024 per les desdotacions relacionades amb l'Odre de preus DSO/200/2024.

Les despeses de l'exercici assoleixen els 19.530.358,94 € amb una variació 2025/2024 de 533.504,93€ , representant un +2,81%, amb el següent detall i comparativa de les principals despeses :

Descripció	2025	2024	Diferència	%
Ajuts concedits	138.274,05	212.518,14	-74.244,09	-34,94%
Consums d'explotació	2.781.473,00	2.673.897,18	107.575,82	4,02%
Personal	13.893.851,21	12.807.956,77	1.085.894,44	8,48%
Altres despeses	2.334.268,33	2.969.560,51	-635.292,18	-21,39%
Amortitzacions	328.937,40	307.645,61	21.291,79	6,92%
Financers	53.554,95	25.275,80	28.279,15	111,88%
	19.530.358,94	**18.996.854,01**	**533.504,93**	**2,81%**

Disminueixen els ajuts concedits, principalment a usuaris de mesures de suport a la capacitats jurídica per finançar la cobertura de les necessitats bàsiques.

Dins de l'epígraf dels consums d'explotació, destaca principalment, l'augment de les tarifes de les cuines externalitzades i les millores de manteniment als serveis residencials de gent gran.

A l'apartat de personal, l'augment del 8,48% està motivat per l'increment de plantilla al programa d'autonomia a la pròpia llar, als serveis de mesures de suport a la capacitat jurídica, a les residències assistides de gent gran i l'actualització de les taules salarials a l'entorn del 4-5%.

L'epígraf d'altres despeses, es redueix principalment per la disminució de les provisions destinades a reinvertir en grans reparacions de conservació amb l'objectiu d'actualitzar les instal·lacions assistencials i les derivades de l'Ordre DSO/200/2024.

Al balanç de situació cal comentar el significatiu augment del saldo dels comptes deutors que assoleixen la xifra de 4.737.926,51 € (una variació 2025/2024 de +1.444.284,81 €, +43,85%), pel retard en el cobrament de la regularització de tarifa del Departament de Drets socials, així com les subvencions del Departament de Treball pel manteniment del centre especial de treball.

L'endeutament assoleix la xifra de 275.429,20 €.

(2.3) Desenvolupament de l'activitat.

(2.3.1) Activitat tutelar, protecció jurídica i cobertura de les necessitats econòmiques.

El col·lectiu de persones amb capacitat d'autogovern afectades, sobretot en aquells casos amb patologies crònicament més prolongades, per motius de la seva malaltia poden no valer-se per si mateixes en la realització de les activitats més bàsiques de la vida diària. Per donar cobertura a aquesta situació, la Fundació Pere Mata articula les següents iniciatives:

(2.3.1.1) Mesures de suport a la capacitat jurídica i suport a les famílies.

En alguns casos, cal proporcionar a les persones afectades per malaltia mental, discapacitat o deteriorament cognitiu una representació, administració i cura de les necessitats en el sentit més ampli. Per aquest motiu, s'ha d'engegar en els organismes judicials un procediment d'incapacitat parcial o total, i nomenar una figura judicial com és la figura del tutor o del curador.

Aquesta figura judicial, determinada en la corresponent sentència d'incapacitat, té com a objectiu vetllar per la cobertura de les necessitats de la persona incapacitada i pel seu benestar, que a la vegada, és supervisada pels organismes judicials i socials competents en la matèria.

El detall de l'evolució de l'activitat al llarg del 2025 ha estat:

- EVOLUCIÓ DE L'ACTIVITAT DEL SERVEI:

Càrrecs Mesures de Suport	2025	2024
Tutoria	77	171
Assistència no representativa	227	157
Assistència provisional	0	3
Curatela	45	77
Mesures cautelar	0	5
Defensa judicial	0	1
Assistent personal	3	3
Assistencia representativa	422	360
Guarda de fet	1	1
Assistència mixta (ANR-AR)	106	64
Administració provisional	0	0
Total Càrrecs Mesures de Suport	**881**	**842**
Preassistència	89	93
Document de compromís	15	17
Administració provisional	0	4
Valoracions	79	66
Gestió Administrativa	266	208
Altres Figures	**449**	**388**
TOTAL	**1.330**	**1.230**

- CARACTERÍSTIQUES DE LA INTERVENCIÓ:

- Al llarg de 2025 s'ha proveït l'assistència a 957 persones, 409 dones i 548 homes.
- Els grups diagnòstics de les persones assistides: Salut Mental 531, gent gran 159 i discapacitat intel·lectual 267.
- De les 957 persones amb assistència ateses, 119 han estat noves intervencions de 2025. S'han produït 63 defuncions i 8 baixes d'altres tipologies (familiars, canvis d'entitat).
- Els casos atesos en domicilis particulars, pensions o similiars augmenten dels 290 el 2024 a 324 el 2025.
- Els factors de complexitat s'incrementen. Al 2025 un 74,19% de les assistències presenten un o més factors de complexitat. Pel que fa a les noves assistències aquest % augmenta fins al 82,35%.

  Els principals factors de complexitat del conjunt de les mesures:

Factors de Complexitat	Percentatge %
Consum actiu de tòxics. Patró de consum regular, dependència i abús.	15,15%
Trstorns de conducta. Alteració significaiva del comportament de la persona, ocasionant problemàtiques en l'entorn més proper i a la comunitat	14,90%
Alta i persistent desestabilització psiquiàtrica i amb escasssa remissió de la simptomatologia positiva, que dificulta la integració en recursos de la mateixa xarxa de salut mental o en la comunitat.	7,10%
Insuficiència de **recursos econòmics bàsics**	11,18%
Causes penals en tràmit	224,00

Destaquem:

- S'han realitzat un total de 4 sessions de divulgació del nou marc legislatiu derivat de l'adaptació a la convenció de Nova York sobre els drets de les persones amb discapacitat a entitats socials, sanitàries i universitat.
- La Fundació ha participat activament, intervenint com a ponents en els tràmits d'audiència, en el procés d'al·legacions a l'avantprojecte de modificació del Codi Civil de Catalunya per adaptar-lo a les necessitats específiques de les persones amb problemàtiques de malaltia mental.

(2.3.1.2) Gestió de dipòsits

Històricament, la finalitat de la creació dels dipòsits a les institucions hospitalàries cofundadores, va ésser la d'intentar controlar i orientar, amb criteris terapèutics, la despesa diària de cadascun dels interns. Amb la creació d'aquest instrument, un cop cada trimestre o cada mes, s'ordenava una transferència cap al compte dipòsits dels pacients des de l'entitat financera on aquesta persona tenia el seu compte principal i, a partir d'aquí, el metge assignava una despesa diària a l'intern, import que podien aconseguir en el dipòsits dels pacients de la mateixa institució sense que cada vegada l'intern necessites desplaçar-se a Reus per efectuar aquesta disposició. Així mateix, s'evitava que l'intern mal

administrés el seu patrimoni, o efectués més despesa de la pertinent i, a més, el pacient aprenia a controlar els seus diners a partir de l'assignació diària que el metge de referència li assignava, segons les seves necessitats.

Aquesta modalitat de gestió de tresoreria dels pacients és una pràctica habitual i necessària, tal i com ho demostra el fet que totes les institucions públiques o concertades pel Servei Català de la Salut tenen un mateix funcionament.
La normativa que regirà els dipòsits del pacient serà la que estableixen els articles 1.758 i seg. del Codi Civil.

(2.3.1.3) Ajut econòmic al pacient mental.

Tot i la important millora de les condicions de vida i de la situació econòmica de bona part del col·lectiu de malalts psiquiàtrics, experimentada a partir de la progressiva implantació de les percepcions per pensions no contributives de les quals són beneficiaris una part important dels afectats, especialment en aquells casos d'hospitalització de crònics, trobem encara bosses de marginalitat.

Ha estat voluntat de la Fundació el suport directe, sempre dins de les seves capacitats financeres, a aquests tipus de col·lectius sempre amb accions puntuals i altament justificades.

El pressupost d'ajuda econòmica a persones amb problemàtica derivada de malaltia mental ha assolit l'import de 138.274,05 € al llarg de 2025 destinats a les següents accions:

- Manutenció : Compra de menjar, vestuari, tabac i higiene personal.
- Habitatge : Pensió, lloguer, subministraments, reparacions i assegurances.
- Altres : Salut personal, acompanyaments i activitats d'oci.

(2.3.2) Serveis Laborals

Oferim tots els suports per a totes les tipologies de treball; treball ordinari, treball protegit, prelaboral i ocupacional.

La distribució per serveis i activitats al llarg de l'any 2025 ha estat la següent:

Servei	Places	Persones Ateses/Contractades	% Persones amb Discapacitat = o > a 65%	Insercions
Prelaboral	50,00	93 (30 Amposta i 63 Reus)	60,20% (19 a Amposta i 37 a Reus)	18 (4 a Amposta i 14 a Reus)
Treball protegit	89,00	123,00	58,00%	0,00
Unitat de suport	89,00	123,00	58,00%	0,00
Inserció a l'Empresa ordinària (Programa INCORPORA)	-	76,00	44,00%	28,00
Ocupacional (STO)	40,00	32,00	100,00%	0,00

Fets més destacables :

- Celebració del 20è aniversari de la posada en funcionament dels serveis laborals, amb un acte commemoratiu amb la participació d'autoritats treballadors, famílies.
- Adjudicació del projecte d'envelliment prematur per part del Dpt. de Drets Socials i Inclusió per l'acompanyament i assessorament d'aquelles persones treballadores del Centre Especial de Treball amb trastorn mental sever que accedeixen.

- Referents formatius com especialistes en salut mental al programa “ocells de foc” del Dpt. d’Empresa i Treball i el programa Incorpora de la F. “La Caixa”.
- Realització del curs “Muntatge i emmagatzematge de productes auxiliars de la indústria” finançat pel Fons Social Europeu i INSERTA, entitat de F. Once.
- Durant l’any 2025 s’ha consolidat una cartera de 19 clients recurrents amb una facturació de 926.904,44 € al Centre Especial de Treball.

(2.3.3) Serveis d’habitatge per a persones amb malaltia mental

Oferim totes les tipologies de suport a l’habitatge per a persones amb problemàtica derivada de salut mental de la Cartera de Serveis Socials de la Generalitat de Catalunya, prestant suports de manera temporal o definitiva les Activitats de la Vida Diària per a que les persones amb problemàtica derivada de malaltia mental puguin desenvolupar-se de manera normalitzada i lo més autònomament possible dins d’un entorn comunitari.

Servei	Places	Persones Ateses	Tipologia d'Atenció
Llar Residència	59,00	63,00	365/24 hores
Llars Amb Suport	61,00	63,00	365/2 hores diaries
Suport autonòmia a la pròpia llar	127,00	147,00	Assistència domiciliària

Fets més destacables :

- Es posa en marxa del projecte pilot d’Envelliment Saludable amb activitats d’oci i lleure en caps de setmana per a persones majors de 60 anys usuàries de les llars residències (Amposta i Tarragona).

(2.3.4) Serveis d’Atenció a la dependència.

(2.3.4.1) Gestió de residències per a gent gran.

Les Residencies Assistides i els Centres de Dia ofereixen un servei d’acollida i d’atenció integral a les persones grans tenint en compte els valors, preferències i història de vida, amb l’objectiu de garantir un servei personalitzat i de qualitat.

Dispositius	Places				Pressupost Operatiu	RRHH
	RS	CD	H	TOTAL		
Residència Bellpuig	61,00	8,00	-	69,00	2,103M/€	44
Residència Jaume Batlle	78,00	30,00	-	108,00	2,783M/€	69
Residència Vallbona	90,00	16,00	-	106,00	2,776M/€	70
	229,00	**54,00**	**0,00**	**283,00**	**7,662M/€**	**183,00**

(2.3.5) Programa de recerca i desenvolupament en el camp de la salut mental.

Projectes realitzats conjuntament amb l'àrea de recerca, innovació i docència de l'Hospital Universitari Institut Pere Mata.

- **Projectes**

  Desenvolupament del projecte "**Estudio piloto aleatorizado y controlado a doble ciego sobre la eficacia de los nutracéuticos combinados con la actividad física como tratamiento complementario para el autismo y la esquizofrenia"** (codi PI21/01812, import finançat 123.420,00 €). En aquest projecte s'avalua l'efecte d'una combinació nutricèutica i de l'activitat física en la millora física, psicològica i psicopatològica de l'autisme i l'esquizofrènia.

- **Publicacions**

  Autors: Bengisu K Bulduk, Juan Tortajada, Leire Torres-Egurrola, Alba Valiente-Pallejà, Rafael Martínez-Leal, Elisabet Vilella, Helena Torrell, Gerard Muntané, Lourdes Martorell.
  Títol: **High frequency of mitochondrial DNA rearrangements in the peripheral blood of adults with intellectual disability**.
  Revista: *Journal of Intellectual Disability Research (JIDR) 2025 Feb;69(2):137-152. doi: 10.1111/jir.13197.*

  Autors: Sarah MC Colbert, Eric T Monson, Ole A Andreassen, Olatunde O Ayinde, Peter B Barr, Cosmin A Bejan, Zuriel Ceja, Hilary Coon, Emily DiBlasi, Howard J Edenberg, Joel Gelernter, Alexander Hatoum, Anastasia Izotova, Emma C Johnson, Erin A Kaufman, Henry R Kranzler, Maria Koromina, Kelli Lehto, Woojae Myung, John I Nurnberger Jr, Alessandro Serretti, Jordan W Smoller, Murray B Stein, Clement C Zai, Annette Erlangsen, Marie Gaine, Lourdes Martorell, Reeteka Sud, Claudio Toma, Tim B Bigdeli, Nathan A Kimbrel, Douglas Ruderfer, Anna R Docherty, J John Mann, Niamh Mullins; Psychiatric Genomics Consortium Suicide Working Group

  Títol: **Defining suicidality phenotypes for genetic studies: perspectives of the Psychiatric Genomics Consortium Suicide Working Group**.
  Revista: 2025 Dec;30(12):6144-6154. doi: 10.1038/s41380-025-03271-y.

- **Estudis realitzats per Fundació Pere Mata**

  Projecte " Bretxa de gènere, salut mental i inserció laboral: Factors causals i propostes de millora" el desenvolupament del qual pretén aportar dades estadístiques de l'ús diferencial per gènere dels serveis especialitzats d'inserció laboral per a persones amb trastorn de salut mental, identificant-ne les causes i realitzant propostes de millora.

  Aquest projecte es dur a terme entre la Universitat Rovira i Virgili (URV), Fundació Pere Mata i Fundació CHM Salut Mental, està subvencionat per Fundació La Caixa a través de la convocatòria Connecta 2023, que es va iniciar al setembre de 2024 i es realitzarà fins el setembre 2026, amb un import finançat de 90.000 euros.

(2.3.6) Altres programes.

- **Programes comunitaris per a persones amb malaltia mental i/o discapacitat intel·lectual.**

  - Voluntariat, activitats d'oci, lleure i esport.
  - Acompanyaments mèdics i hospitalaris i la realització de tota mena de gestions. Transport assistit.

Servei	Tipologia de Servei	Hores de Servei/Places	Usuaris
Acompanyaments hospitalaris, sortides programades i urgents	365/24 hores	16.211	486
Voluntariat, activitat d'oci, lleure i esport	Segons programa	23.689	594
Transport assistit	De dilluns a divendres de 08:00 a 18:00	10.608 serveis	-

- **Gestió del Banc d'Ajudes Tècniques.**

Servei que engloba l'assessorament tècnic gratuït domiciliari per part d'una terapeuta ocupacional en matèria d'accessibilitat i ajudes tècniques. Al mateix temps, ofereix l'accés a ajudes tècniques en condicions de lloguer assequible.

Servei	Noves peticions ateses	Intervencions realitzades	Material cedit (ajudes tècniques)
BAT DE TERRES DE L'EBRE, servei concertat amb els Consells Comarcals del Montsià, Baixa Ebre, Terra Alta, Ribera i Ajuntaments de Tortosa i Amposta	194	923	159
BAT DE REUS, Servei concertat amb l'Ajuntament de Reus	143	834	186

- **Espai de reflexió ètica (ERESS).**

L'Espai de Reflexió Ètica (ERESS) de Fundació Pere Mata continua treballant per consolidar-se i per fomentar la mirada ètica en la praxis professional i en el dia a dia de totes les persones vinculades a l'entitat.

- **Activitats de promoció de la salut mental i lluita contra l'estigma.**

  - Projecte "A primera vista" per treballar les emocions, impartit a tres centres educatius de les Terres de l'Ebre: primària, secundària i formació professional, amb la participació de 130 alumnes i 15 professors.
  - Conta contes i dinàmica d'emocions realitzada a quatre casals d'estiu de les Terres de l'Ebre, amb la participació de 92 xiquets i xiquetes i 11 professionals d'atenció directa.
  - Segona caminada solidària per la salut mental a Reus el dia 2 de novembre.
  - Participació en la VII edició del mes de la Salut Mental a Reus, juntament amb entitats referents de Salut Mental de la població i amb entitats cíviques i educatives del municipi.
  - Publicació del pòdcast "l'ordre caòtic", creat per usuaris del servei prelaboral, on s'aborden temes diversos amb la salut mental com a fil conductor.